

»Po onem letu smo imeli doma vedno božično drevesce. Samo pokrivali smo ga vplej s črnimi, ne z belimi lasmi. Sploh ne vem, kako smo mogli živeti. Čez petnajst let sta sestri odšli v Ameriko. Lepo jima je šlo. Poslali sta še meni denar za vozovnico, da bi se izselil za njima. Ravno sem urejeval vse potrebno za pot in mislil, da je to zadnji večer, ki ga praznujem sam. Proti večeru sem dobil pismo. Bilo je iz Amerike, vse polno žigov in pečatov je imelo. Nisem ga prebral do konca. Vem le, da je stalo notri, da je avto povelj mojimi sestri in da sta v bolnici umrli. Ta tujina...«

Njegov glas je bil truden. Ves čas je vlekel kratko pipo, v kateri je ža-

relo ognjeno rdeče in barvalo njegovo sivo brado in brke. Pri nogah mu je ležal Bari.

»Potem sem prevzel službo gozdarja in prosil kam daleč. Tu, v Rogu sem doma. Vsi spomini na dom, na očeta, na sestri, vse je tu gori. Da, spomini, kajne, Bari«, je ponavljal in se odpravljaj na pot. Zdelo se mi je, da ga je pes razumel. Pritisnil je glavo k njegovemu kolenu.

Zunaj je zvonilo in razlivalo po vsem tistem belem svetu pesem o Miru, Ljubezni, Sreči.

V visokem snegu sva delala gaz po bližnjicah k župni cerkvi. Vso pot sva molčala. Še danes ne vem, zakaj.

DEČEK MED SMREČICAMI

Nihče od mož, ki so v norveškem mestecu Skibottenu nakladali na sani smrečice in smrekove vejice, ni opazil drobnega dečka, ki je z žarečimi očmi opazoval njihovo delo. Bilo je to leta 1848., nekaj dni pred božičnim večerom. Temnozeleno smrečje je bilo namenjeno v mesto Tromsö za božični okras hiš in stanovanj in sani bi morale ponoči odriniti na pot. Še poslovilni požirek so si možje privoščili v bližnji gostilnici, zakaj pretekkel bo najmanj teden, preden bodo zopet doma. In odpravili so se v temno in mrzlo zimsko noč na pot. Ko so sani neslišno in enakomerno drčale po belem snegu, se je zdelo enemu od mož, da sliši tiho ječanje. Toda skoraj gotovo se je zmotil, zakaj nikogar ni bilo videti daleč naokrog. Prišli so v Tromsö in jeli na velikem božičnem trgu odkladati smrečje. Kaj so zdaj opazili na dnu sani? Med zelenjem je ležal tam

nezavesten droben dečko. Stali so okoli slepega potnika, ki je ves otrpel ležal pred njimi, in niso vedeli ne kod ne kam. »Kaj se je zgodilo?« so jeli spraševati prebivalci Tromsöja, ki so prišli kupovat smrečje in se radovedno gnetli k sanem. Tedaj je naenkrat planila k sanem neka žena in zavpila: »Jona! Moj mali Jona!« Bil je to Jonas Lie, poznejši znameniti norveški pisatelj, ki se je od hrepenenja, da bi preživel božič doma, vtihotapil v sani med smrečje, ki naj bi ga pripeljale v njegov rojstni kraj k mamic in očetu. Starši so poslali namreč dečka, ki je bil precej bolehen, k sorodnikom v Skibotten, ker tam podnebje ni tako mrzlo in ostro. Toda Jona božiča ni hotel preživeti v tujini. Še kot dozorel mož je pozneje pripovedoval večkrat svojim prijateljem o tisti božični vožnji, kako je bil lačen in premražen na saneh in kako se je prebudil v mehki topli posteljici, preko katere sta se sklanjala oče in mati in sta ga srečna opazovala — kakor najlepše božično darilo.